

CRIDA A LA CATALUNYA FEDERALISTA I D'ESQUERRES

El resultat de la convocatòria electoral anticipada del proper 25 de novembre serà decisiu per al futur dels ciutadans i ciutadanes de Catalunya. Des que fa dos anys CiU va arribar al Govern de la Generalitat, hem viscut un procés polític paradoxal. D'una banda, el Govern d'Artur Mas s'ha situat a l'avançada d'un model de política fiscal i de dures retallades socials, educatives i sanitàries, que ens allunya del model social dels països més avançats d'Europa, alhora que a les Corts espanyoles ha donat suport reiterat a les polítiques laborals més regressives de la democràcia. L'aliança CiU-PP ha fet possible també un retrocés escandalós en els mitjans públics de comunicació, revertint els passos endavant cap a una major llibertat, que havien donat els governs progressistes a Espanya i Catalunya. I de l'altra, CiU ha consumat, en molt poc temps, un gir estratègic oportunista, posant-se al davant d'un moviment independentista que pretén iniciar un procés de secessió de Catalunya.

La societat catalana està patint una greu crisi econòmica que ja ha esdevingut una crisi social i política, que s'ha traduït en un augment de la pobresa i la desigualtat i en una minva en el principi d'igualtat d'oportunitats. Moltes persones avui estan patint i veient truncats els seus projectes vitals. Aquesta situació reclama per part de tothom un exercici de responsabilitat política i ètica, sobretot en un moment on el descrèdit dels partits i les institucions és extraordinàriament greu. Considerem que el trencament amb Espanya no és la única sortida de futur i que l'inici d'un procés de secessió en un context com l'actual, posa en perill la cohesió social i no és el camí per millorar les condicions de vida dels catalans, ni des del punt de vista econòmic, ni social ni cultural.

Avui molts proposen la independència com un camí "màgic" per sortir de les dificultats, deslliurant-nos del pes mort que, diuen, representa Espanya. Un discurs on es barregen veritats a mitges i exageracions diverses, particularment pel que fa a les relacions fiscals entre Catalunya i l'Estat, fins al punt que és habitual escoltar afirmacions tan populistes i agressives com "Espanya ens roba". Paral·lelament, alguns sectors independentistes han aconseguit estendre la idea que la secessió, que vol dir el trencament de l'Estat, serà un procés sense costos econòmics excessius, sense fractura social, políticament amable, en què tot seran només beneficis. El sobiranisme creu que el fenomen de la globalització només pot tenir conseqüències positives per a Catalunya i per això ha assumit sense complexes el model econòmic neoliberal. Per a la societat catalana, disposar d'un estat propi serà un "bon negoci", s'afirma. L'èmfasi en les virtuts econòmiques de la independència, que no se sostenen en una anàlisi rigorosa, no és altra cosa que una calculada estratègia per esquivar una realitat social

rotunda des de fa moltes generacions: el fet que la major part de la ciutadania de Catalunya compartim catalanitat i espanyolitat en graus diversos.

Defugim les visions apocalíptiques sobre una virtual secessió, però tampoc no estem disposats a acceptar acríticament els arguments ensucrats de l'independentisme. No creiem que pertànyer a Espanya sigui una obligació perpètua, però no compartim tampoc les raons dels qui sostenen la necessitat històrica de la ruptura. Pensem que la secessió no és la resposta raonable als problemes de la societat catalana en el marc de les complexitats, interdependències i sobiranes compartides del segle XXI. Especialment, no és la resposta intel·ligent en el context d'una Europa que necessita avançar cap a nivells més elevats d'unitat política en el marc d'una crisi que amenaça la seva pròpia supervivència. La comparació entre beneficis i costos socials és molt més favorable en el cas d'un millor encaix federal de Catalunya a Espanya i a Europa, que no pas en el cas de la independència.

Per tot això, reconeixent-nos hereus de les esquerres catalanes que han defensat sempre "Catalunya, un sol poble", alcem la nostra veu per defensar obertament que el trencament amb Espanya no és la millor opció ni per sortir de la crisi actual ni per articular una alternativa des de l'esquerra a les polítiques d'austeritat europees. A més, els riscos, les tensions i les incerteses d'un procés de secessió no són pas el millor escenari per millorar les condicions de vida de la gent, particularment dels sectors més humils i vulnerables.

Fins al dia d'avui no hi hagut a penes controvèrsia democràtica, on els interrogants de la ruptura hagin pogut ser debatuts àmpliament en el marc d'un debat públic basat en els principis del pluralisme democràtic. El federalisme té profundes arrels entre els sectors progressistes de Catalunya i compta amb experiències d'èxit en altres estats del món que haurien de ser tingudes en compte. Reclamem a les forces polítiques d'esquerres que, en un moment electoral com aquest, siguin valentes, escoltin la gent, facin un esforç pedagògic, s'atreveixin a parlar clar i apostin per explorar i explicar a la ciutadania els camins d'un federalisme nou, desacomplexat i exigent amb l'Estat, on la ciutadania de Catalunya s'hi pugui sentir bé des de les seves identitats compartides.

Volem una Espanya federal en el marc d'una Europa federal i socialment justa. No se'ns escapen les dificultats del que proposem i la sensació real fins avui d'un cert fracàs en aquest propòsit. D'una banda, perquè l'esquerra espanyola majoritària no ha volgut jugar a fons aquesta carta, i, de l'altra, perquè la dreta espanyola és profundament nacionalista i s'atrinxera quan li convé en l'immobilisme constitucional. A Catalunya, els darrers anys s'han anat acumulant molts greuges i incomprensions, des de la desgraciada sentència del Tribunal Constitucional sobre l'Estatut fins als reiterats incompliments dels successius governs espanyols en matèria d'inversió. La relació entre els governs

democràtics d'Espanya i de Catalunya s'ha caracteritzat per la irresponsabilitat d'aquells que han tingut voluntat de monopolitzar i apropiar-se de les idees d'Espanya i de Catalunya, amb objectius partidistes clars. Tanmateix, creiem que no hi ha raons suficients per defallir i que, en qualsevol cas, l'alternativa de la secessió és enormement inquietant i perillosa per a la cohesió social. En sentim còmplices de les veus que, des d'altres territoris d'Espanya, expressen el seu disgust i impotència davant la imatge monolítica que des de Catalunya alguns projecten d'Espanya, una imatge tan injusta i irreal com la que des de la resta de l'estat molts tenen de Catalunya. En aquest sentit, és del tot imprescindible que s'engegui un moviment federalista d'abast espanyol, que serveixi també per subratllar que són més les coses que ens uneixen que no pas les que ens separen.

Les properes eleccions al Parlament de Catalunya no poden esdevenir un plebiscit on "independència sí, independència no" sigui el tema únic de campanya. Democràticament és imprescindible jutjar l'acció política del govern sortint i confrontar els programes electorals en relació a tots els altres aspectes on el nostre Parlament té competències i atribucions específiques, particularment en el camp de les polítiques de benestar. Igualment, no podem deixar de recordar que el President Mas arriba a aquestes eleccions sota l'ombra de la corrupció i de la responsabilitat del seu partit, CDC, en el cas del saqueig al Palau de la Música

Aquestes eleccions, en canvi, sí que poden ser el començament d'un exercici col·lectiu per debatre i articular les diferents alternatives polítiques –totes elles legítimes- en relació a l'anomenat "encaix" de Catalunya dins d'Espanya i Europa. Però des d'un debat lliure i plural, serà i ordenat, sobre les raons que porten a uns, des l'anomenat "dret a decidir", a demanar el trencament i als altres a demanar un nou acord. Un procés que es resolgui des del principi democràtic, en el marc d'un estat de dret, i que, si s'escau, conclougui amb la celebració d'un referèndum. Avui el principal risc no és que Catalunya (o Espanya) perdi sobirania sinó que anem enrere en termes de democratització, que els ciutadans de tota Europa perdin encara més sobirania davant els mercats i el capital. No la recuperarem si no ens esforcem per enderrocar les fronteres que queden entre els europeus, en comptes de crear-ne de noves.

Per tot això, volem fer una crida a la ciutadania progressista de Catalunya perquè el proper 25 de novembre es mobilitzi i faci confiança a aquelles formacions polítiques que presentin programes nítidament d'esquerres i que contemplin una renovada i potent opció federal. Que posin també en el centre del debat electoral la forma com s'han efectuat les polítiques de retallades de l'estat de benestar realitzades pel Govern de Mas, amb el suport del PP. I que confrontin l'existència de diferents alternatives davant la crisi. Que reclamin de la Unió Europea polítiques d'impuls al creixement econòmic a fi d'evitar que l'austeritat recaigui només en els serveis públics i les prestacions socials. És a dir, una Europa unida al servei de la gent. En definitiva, que apostin amb claredat

per un model d'estat federal on la major part de la ciutadania de Catalunya pugui sentir-se còmoda i reconeguda, compartint amb altres pobles un projecte comú de convivència, justícia i cohesió social.

Barcelona, 11 d'octubre del 2012